
OBSAH

Úvod	5
1 Osobnost učitele a jeho kompetence	7
1.1 Osobnost učitele	7
1.2 Profesní schopnosti a dovednosti učitele z různých autorských pozic	10
1.3 Komunikativní dovednosti jako předmět zkoumání dovednostního modelu učitelovy profese	15
2 Základní poznatky o pedagogické komunikaci	25
2.1 Pedagogická komunikace	25
2.2 Verbální komunikace	43
2.3 Neverbální komunikace	47
2.4 Komunikace činem	60
3 Komunikace v učitelské přípravě	61
3.1 Zastoupení předmětu „Komunikativní dovednosti“ v přípravě učitelů	61
3.2 Videozáznam jako prostředek objektivizace reflexe a sebereflexe komunikativních dovedností	65
3.3 K možnostem zkoumání komunikativních dovedností	72
4 Komunikace v učitelské praxi	83
4.1 Komunikace jako předpoklad vzájemných vztahů mezi učitelem a žákem	83
4.2 Poruchy v komunikaci, vývojové vady řeči	96
4.3 Komunikativní dovednosti jako zdroj účinného pedagogického působení	105

5 Informace, náměty a praktická cvičení pro rozvoj komunikativních dovedností učitelů a žáků	113
5.1 Hlasové ústrojí a hlas, artikulační ústrojí a řeč	113
5.2 Spisovná výslovnost	121
5.3 Technika mluveného slova	125
5.3.1 Dechová technika	125
5.3.2 Hlasová technika	127
5.3.3 Artikulační technika	129
5.3.4 Hlasová hygiena, poruchy hlasu	133
5.4 Cvičné texty	136
Použitá a doporučená literatura	171